ततस्ते निधनं प्राप्ताः सर्व्वे ससुतबान्धवाः । न दिष्टमभ्यतिक्रान्तुं शक्यं बुद्ध्या बलेन वा ।
महर्षे विदितं भूयः सर्व्वमेतत्तवानघ । तेऽत्यक्रामन्मतिं मह्यं भीष्मस्य विदुरस्य च ।
ततो यमक्षयं जग्मुः समासाद्येतरेतरं । पञ्चैव पाण्डवाः शिष्टा हतामित्रा हतात्मजाः ।
धार्त्तराष्ट्राश्च निहताः सर्व्वे ससुतबान्धवाः । इत्युक्तवचने कृष्णे भृशं क्रोधसमन्वितः ।
उतङ्क इत्युवाचैनं रोषादुत्फुल्ललोचनः । १४४

॥ उतङ्क उवाच ॥ यस्मात् शक्तेन ते कृष्ण न त्राताः कुरुपुङ्गवाः । सम्बन्धिनः प्रियास्तस्मात् शप्स्येऽहं त्वामसंशयं ।
न च ते प्रसभं यस्मात्ते निगृह्य निवारिताः । तस्मान्मन्युपरीतस्त्वां शप्स्यामि मधुसूदन ।
त्वया शक्तेन हि सता मिथ्याचारेण माधव । ते परीताः कुरुश्रेष्ठा नाशयन्तः स्म ह्युपेक्षिताः ।

॥ वासुदेव उवाच ॥ शृणु मे विस्तरेणेदं यदुक्तो भृगुनन्दन । गृहाणानुनयञ्चापि तपस्वी ह्यसि भार्गव ।
श्रुत्वा च मे तदध्यात्मं मुञ्चेथाः शापमद्य वै । न च मां तपसाऽल्पेन शक्तोऽभिभवितुं पुमान् । १४०
न च ते तपसो नाशमिच्छामि तपतां वर । तपस्ते सुमहद्दीप्तं गुरवश्चापि तोषिताः ।
कौमारं ब्रह्मचर्य्यन्ते जानामि द्विजसत्तम । दुःखार्ज्जितस्य तपसस्तस्मान्नेच्छामि ते व्ययं ।
इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्व्वणि अनुगीतापर्व्वणि उतङ्कोपाख्याने त्रिपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५३ ॥

॥ उतङ्क उवाच ॥ ब्रूहि केशव तत्त्वेन त्वमध्यात्ममनिन्दितं । श्रुत्वा श्रेयोऽभिधास्यामि शापं वा ते जनार्द्दन ।

॥ वासुदेव उवाच ॥ तमो रजश्च सत्त्वञ्च विद्धि भावान्महाश्रयान् । तथा रुद्रान् वसून् वाऽपि विद्धि मत्प्रभवान् द्विज ।
मयि सर्व्वाणि भूतानि सर्व्वभूतेषु चाप्यहं । स्थित इत्यभिजानीहि मा ते भूदत्र संशयः । १४५
तथा दैत्यगणान् सर्व्वान् यक्षगन्धर्व्वराक्षसान् । नागानप्सरसश्चैव विद्धि मत्प्रभवान् द्विज ।
सदसच्चैव यत् प्राहुरव्यक्तं व्यक्तमेव च । अक्षरञ्च क्षरञ्चैव सर्व्वमेतन्मदात्मकं ।
ये चाश्रमेषु वै धर्म्माश्चतुर्द्धा विदिता मुने । वैदिकानि च सर्व्वाणि विद्धि सर्व्वं मदात्मकं ।
असच्च सदसच्चैव यद्विश्वं सदसत्परं । मत्तः परतरं नास्ति देवदेवात् सनातनात् ।
ओङ्कारप्रमुखान् वेदान् विद्धि मां त्वं भृगूद्वह । यूपं सोमं चरुं होमं त्रिदशाप्यायनं मखे । १५०
होतारमपि हव्यञ्च विद्धि मां भृगुनन्दन । अध्वर्य्युः कल्पकस्यापि हविः परमसंस्कृतं ।
उद्गाता चापि मां स्तौति गीतघोषैर्म्महाध्वरे । प्रायश्चित्तेषु मां ब्रह्मन् शान्तिमङ्गलवाचकाः ।
स्तुवन्ति विश्वकर्म्माणं सततं द्विजसत्तम । मम विद्धि सुतं धर्म्ममयजं द्विजसत्तम ।
मानसं दयितं विप्र सर्व्वभूतदयात्मकं । तत्राहं वर्त्तमानेश्च निवृत्तैश्चैव मानवैः ।
बह्वीः संसरमाणो वै योनीर्व्वर्त्तामि सत्तम । धर्म्मसंरक्षणार्थाय धर्म्मसंस्थापनाय च । १५५
तैस्तैर्व्वेशैश्च रूपैश्च त्रिषु लोकेषु भार्गव । अहं विष्णुरहं ब्रह्मा शक्रोऽथ प्रभवाव्ययः ।
भूतग्रामस्य सर्व्वस्य स्रष्टा संहार एव च । अधर्म्मे वर्त्तमानानां सर्व्वेषामहमच्युतः ।
धर्म्मस्य सेतुं बध्नामि चलिते चलिते युगे । तास्ता योनीः प्रविश्याहं प्रजानां हितकाम्यया ।
यदा त्वहं देवयोनौ वर्त्तामि भृगुनन्दन । तदाऽहं देववत् सर्व्वमाचरामि न संशयः ।